

BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI -2016-

Hazırlayanlar

Yrd.Doç.Dr.Mehmet Ali AKTAŞ¹
Yeminli Mali Müşavir
Bağımsız Denetçi
maktas978@gmail.com

-

Arş. Gör.Alkım Aktaş²
alkmaktas@gmail.com

---

¹ Aksaray Üniversitesi İ.İ.B.F. Öğretim Üyesi,

² Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İdare Hukuku A.B.D. Araştırma Görevlisi,

İçindekiler

Hazırlayanlar	1
GİRİŞ	3
BİRİNCİ BÖLÜM	3
MATRAH ARTIRIMI – STOK AFFI – KASA FAZLALIKLARI VE ORTAK BORÇLARI	3
1.1. Matrah Artırımı, Stok Affı ve Vergi İncelemesi	3
1.1.1. Gelir ve Kurumlar Vergisi	3
1.1.2. İndirimli (%15) Vergileme Koşulları	4
1.1.3. Matrah Artırımı ve Geçmiş Yıllar Zararları	5
1.1.4. Gayrimenkul Sermaye İradı (Kira Gelirleri)	5
1.1.5. Diğer Artırımlar	5
1.1.6. Katma Değer Vergisi	5
1.1.7. Ücret Üzerinden Kesilen Gelir Vergisi (Stopaj)	6
1.2. Stok Affı	6
1.3. Kasa ve Ortaklar Cari Hesabı	7
İKİNCİ BÖLÜM	9
VERGİ VE SİGORTA BORÇLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI	9
2.1. Kesinleşmiş Vergi ve Vergi Cezaları (Vergi Dairesi Alacakları)	9
2.2. Kesinleşmemiş veya Dava Aşamasında Bulunan Vergi ve Vergi Cezaları	11
2.3. İnceleme Aşamasında Bulunan Vergi ve Vergi Cezaları	12
2.4. Kesinleşmiş ve Dava Aşamasında Bulunan Sosyal Güvenlik Primi ve Cezaları (SGK Alacakları)	13
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	14
KAYITLARA ALINAN MAL, DEMİRBAŞ, TEÇHİZAT, MAKİNE VE KAYITLARDAN ÇIKARILAN MALLAR İLE KASA - ORTAKLAR CARİ HESAPLARININ DÜZELTİLMESİNDE	14
MUHASEBE KAYITLARI	14
3.1. Kayıtlarda Olmayan Ancak İşletmede Mevcutlar	14
3.1.1. Satışa Arz Edilen Malların Beyanı Neticesinde Yapılacak Muhasebe Kaydı	14
3.1.2. Makine ve Demirbaşların Beyanı Neticesinde Yapılacak Muhasebe Kaydı	14
3.1.3. Kayıtlarda Yer Alan Ancak İşletme Olmayan Stoklarla İlgili Yapılacak Muhasebe Kaydı	14
3.1.4. Ortaklar Cari ve İlgili Hesabın/Hesapların Düzeltilmesi	15
3.1.5. Kasa Hesabının ve İlgili Hesapların Düzeltilmesi	15
Sonuç :	15

GİRİŞ

Verginin esas olarak kamu ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla, ancak cebri olarak toplandığı bilgisi ile birlikte verginin tahakkuk ve ödenmesi ya da tahsili aşamasında önemi aksaklıklar olduğu da genel olarak kabul görmektedir.

Olabildiğince kapsamlı, mükellef lehine olduğu hususunda tartışma olmayan 6736 sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun” TBMM tarafından kabul edilmiştir.

Çalışma kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilen yasa metni ile bağlantılı bir defada doğru bilgilendirme yapılmasına azami özen gösterilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

MATRAH ARTIRIMI – STOK AFFI – KASA FAZLALIKLARI VE ORTAK BORÇLARI

Mali Af olarak adlandırılan “6736 sayılı BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA İLİŞKİN KANUN” 03 Ağustos 2016 tarihinde TBMM’nde kabul edildi.

Söz konusu yasa ile kesinleşmiş kamu alacaklarının ödenmesi konusunda oldukça önemli düzenlemeler yapıldı.

Çalışmamızın birinci bölümünde söz konusu yasanın vergi mevzuatı ile ilgili olarak matrah artırım (kurumlar vergisi, gelir vergisi, ücretlerden kesilen gelir vergisi) ve stok affı ile birlikte kasa ve ortaklar cari hesaplarında kayıtlı olan ve fiktif olarak nitelendirilebilecek tutarlar konusu, ikinci bölümde ise kamu alacaklarının yeniden yapılandırılması ile birlikte vazgeçilen alacaklar ele alınmaktadır.

1.1. Matrah Artırımı, Stok Affı ve Vergi İncelemesi

Gelir, Kurumlar Vergisi, KDV, Gelir (Stopaj) ve Kurumlar (Stopaj) vergilerinde yasada hüküm altına alınan oranlarda artırım yapılması halinde ilgili vergi türlerinde vergi incelemesi ve ilave tarhiyat yapılmayacaktır.

1.1.1. Gelir ve Kurumlar Vergisi

Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinin 2011, 2012, 2013, 2014 ve 2015 yıllarına ilişkin olmak üzere belli oran veya tutarlarda bildirimde bulunmaları halinde ilgili yıllar **incelenmeyecektir.**

Aşağıdaki tablolarda yer alan oranlarda matrah artırımlar gelir ve kurumlar vergisi yönünden incelenmeyecektir. Bunun için ödenecek vergi oranı ise %20 olarak belirlenmiş durumdadır.

İlgili yıllarda beyannamesini zamanında veren ve ödemesini de zamanında yapmış olanlar vergiyi indirimli ödeyecekler. Örneğin; vergi mükellefi 2011 yılına ilişkin olarak vergi dairesine verdiği beyannamesini yasal süresinde verdi ve devamında tahakkuk eden vergiyi

de yasal süresinde ödedi ise bu durumda matrah artırımını nedeniyle ortaya çıkacak matrah üzerinden %20 yerine %15 vergi ödenecektir.

KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIM TABLOSU				
Yıl	Matrah Artırım Oranı (%)	Asgari Artırım Tutarı (TL)	Vergi Oranı (%)	Beyannamesini ve Vergisini Aksatmayanlara (%)
2011	35	28.000,-	20	15
2012	30	29.650,-	20	15
2013	25	31.490,-	20	15
2014	20	33.470,-	20	15
2015	15	37.940,-	20	15

GELİR VERGİSİ MATRAH ARTIRIM TABLOSU (BİLANÇO ESASINA GÖRE DEFTER TUTANLAR ve SERBEST MESLEK ERBABI)				
Yıl	Matrah Artırım Oranı (%)	Asgari Artırım Tutarı (TL)	Vergi Oranı (%)	Beyannamesini ve Vergisini Aksatmayanlara
2011	35	14.000,-	20	15
2012	30	14.820,-	20	15
2013	25	15.740,-	20	15
2014	20	16.740,-	20	15
2015	15	18.970,-	20	15

GELİR VERGİSİ MATRAH ARTIRIM TABLOSU (İŞLETME DEFTERİ TUTANLAR)				
Yıl	Matrah Artırım Oranı (%)	Asgari Artırım Tutarı (TL)	Vergi Oranı (%)	Beyannamesini ve Vergisini Aksatmayanlara (%)
2011	35	9.500,-	20	15
2012	30	9.890,-	20	15
2013	25	10.490,-	20	15
2014	20	11.160,-	20	15
2015	15	12.650,-	20	15

1.1.2. İndirimli (%15) Vergileme Koşulları

- Beyannameler yasal süresinde verilmiş olmalıdır.
- Süresinde verilen beyannamelerde tahakkuk eden vergiler yasal süresinde ödenmiş olmalıdır.

1.1.3. Matrah Artımı ve Geçmiş Yıllar Zararları

Matrah artırımında bulunulan yıllara ilişkin olarak 2015 ve önceki dönem beyannamelerinde yer alan geçmiş yıl zararlarının 2016 ve izleyen dönemlerde ancak %50 si mahsup konusu yapılabilir. Dolayısıyla geçmiş yıl zararlarının %50'sinden vazgeçilmektedir.

1.1.4. Gayrimenkul Sermaye İradı (Kira Gelirleri)

Kira gelirlerini (Gayrimenkul Sermaye İradı) beyan etmemiş olan kişilerin asgari beyanları, gelir vergisi matrah artırım tablosunda (Bilanço esasına göre defter tutanlar) yer alan tutarların 1/5'i şeklinde hesaplanacaktır. Buna göre; kira gelirleri için hiç beyanname vermeyen bir kişi 2011 yılı için 560,- TL, 2012 yılı için 592,80 TL, 2013 yılı için 629,60 TL, 2014 yılı için 669,60 TL ve 2015 yılı için 758,80 TL ödeyerek vergi incelemesinden kurtulacağı gibi ilave vergi de istenemeyecektir.

GAYRİMENKUL SERMAYE İRADİ MATRAH ARTIRIMI (KİRA GELİRLERİ – HİÇ BEYANNAME VERMEYENLER)			
Yıl	Asgari Artırım Tutarı (TL)	Vergi Oranı (%)	Ödenecek Asgari Vergi (TL)
2011	2.800,-	20	560,00
2012	2.964,-	20	592,80
2013	3.148,-	20	629,60
2014	3.348,-	20	669,60
2015	3.794,-	20	758,80

1.1.5. Diğer Artırımlar

GELİR VE KURUMLAR VERGİSİNDE	
Türü	Artırım Oranı (%)
GVK 94/1-3 YILLARA YAYGIN İNŞAAT ONARIM İŞLERİ	1
KVK 15/1-a YILLARA YAYGIN İNŞAAT ONARIM İŞLERİ	1
KVK 30/1-a YILLARA YAYGIN İNŞAAT ONARIM İŞLERİ	1
GVK 94/1-11 ÇİFTÇİLERDEN SATIN ALINAN ZİRAİ ÜRÜN VE HZM.	25 ³
GVK 94/1-13 ESNAF MUAFLIĞINDAN YARARLANANLARA ÖD.	25 ⁴

1.1.6. Katma Değer Vergisi

Mükelleflerin; 2011-2015 yıllarına ilişkin olarak her bir yıl ayrı ele alınmak koşulu ile yasada yer alan oranlarda KDV artırımını yapmaları ve söz konusu vergiyi ödemeyi kabul etmeleri

³ Artırım oranı ilgili yılda geçerli olan tevkifat oranının %25'i şeklinde hesaplanacaktır.

⁴ Artırım oranı ilgili yılda geçerli olan tevkifat oranının %25'i şeklinde hesaplanacaktır.

halinde ilgili yıllara ilişkin KDV inceleme ve tarhiyatı yapılmayacağı hüküm altına alınmaktadır.

K.D.V. ARTIRIM TABLOSU		
Yıl	Matrah Artırım Oranı (%)	Artırıma Esas Alınacak Tutar
2011	3,50	İlgili Yılda Hesaplanan Toplam K.D.V. Tutarı
2012	3,00	
2013	2,50	
2014	2,00	
2015	1,50	

1.1.7. Ücret Üzerinden Kesilen Gelir Vergisi (Stopaj)

İşyerlerinde çalışan ücretlilere yapılan ödemeler üzerinden kesilmesi ve ödenmesi gereken gelir vergisi tutarlarını, beyan etmeyen veya eksik beyan eden mükellefler söz konusu vergi türüne yönelik olarak artırımda bulunmaları ve ödemeyi kabul etmeleri halinde, ücret gelir vergisi yönünden incelenmeyecek ve ilave tarhiyat yapılamayacaktır.

GELİR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMI (HİZMET ERBABINA ÖDENEN ÜCRETLER YÖNÜNDEN)			
Yıl	Matrah Artırım Oranı (%)	Artırıma Esas Tutar	Artırıma İlişkin Diğer Açıklamalar
2011	6	Muhtasar Beyannamede Yer Alan <u>Ücret Ödemelerine</u> İlişkin Tutarların Yıllık Toplamı	İlgili yılda veya vergilendirme döneminde en az bir beyanname verilmiş olması halinde bir yıla iblağ edilerek, hiç beyanname verilmemiş olması halinde aylık prim hizmet belgeleri üzerinde yer alan bilgiler doğrultusunda, aylık prim hizmet belgesinin olmaması halinde ise en az iki kişinin çalıştığı kabul edilerek ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesaplama yapılacaktır.
2012	5		
2013	4		
2014	3		
2015	2		

1.2. Stok – Sabit Kıymet Düzeltmesi

Yasanın vergi mükelleflerine getirdiği bir başka olanak stok beyanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda mal, makine, teçhizat ve demirbaşlar yer almaktadır. Şöyle ki;

Kayıtlarda yer almayan ancak işletmede var olan emtia, demirbaş, teçhizat, makineler ile kayıtlarda yer aldığı halde işletmede olmayan emtia ile ilgili olarak düzeltme yapılabilecektir.

İşletmede mevcut olanlar için KDV yükümlülüğü indirimli olarak yerine getirilecektir (%18 KDV ye tabi olanlar için %10 diğerleri için KDV oranının yarısı dikkate alınarak hesaplama yapılacaktır).

Kayıtlarda olduğu halde işletmede olmayan mallarla ilgili vergi yükümlülüklerinin tamamının yerine getirilmesi koşulu ile düzeltme yapılabilecektir.

TİCARİ MAL (SATIŞA ARZ EDİLEN EMTİA)				
Defter Kayıtlarında	İşletmede	Vergilemeye Esas Tutar	Ödenecek KDV (%) (2 No.lu KDV Beyannamesi)	Ödenen KDV İndirimi (1 No.lu KDV Beyannamesi)
Yok	Mevcut	Rayiç Bedel	%18 KDV oranına tabi mallar için %10 diğerleri için KDV oranının %50'si	2 No.lu KDV ile ödenen KDV 1 No.lu KDV Beyannamesinde İndirim Konusu Yapılabilir
Mevcut	Yok	Maliyet+Kar	Tüm Vergisel Yükümlülükler Yerine Getirilir (Fatura Düzenlenir).	-----
MAKİNE, TEÇİZAT VE DEMİRBAŞLAR				
Defter Kayıtlarında	İşletmede	Vergilemeye Esas Tutar	Ödenecek KDV (%) (2 No.lu KDV Beyannamesi)	Ödenen KDV İndirimi
Yok	Mevcut	Rayiç Bedel	%18 KDV oranına tabi mallar için %10 diğerleri için KDV oranının %50'si	Beyan edilen ve Ödenen KDV İndirim Konusu <u>Yapılamaz</u>

İşletmede mevcut olduğu halde yasal defter kayıtlarında yer almayan makine, teçizat ve demirbaşların kayda alınması sonrasında söz konusu kıymetler üzerinden amortisman ayrılması söz konusu olmayacaktır.

1.3. Kasa - Ortaklar Cari ve İlgili Hesaplar

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla şirketlerden ortakların çektikleri paralar veya belgeleyemedikleri giderler nedeniyle ortaklar cari hesabında biriken veya kasada (ilgili hesaplar dahil) kayıtlı ancak fiilen olmayan paralarla ilgili düzeltme yapılabilecektir (Söz konusu tutarların 31.12.2015 tarihli bilançoda yer alması zorunluluğu vardır). Bunun için %3 oranında vergi ödenmesi yeterli kabul edilmektedir.

Yasa dahilinde yer alan hüküm doğrultusunda ortaklar cari hesabının kalıntısının hesaplanmasında öncelikle aktif (ortaklardan alacaklar ve ilgili hesaplar) ve pasif (ortaklara borçlar ve ilgili hesaplar) hesaplar karşılaştırılarak net kalıntı esas alınacaktır. Dolayısıyla ((131+231+1XX+2XX)-(331+431+3XX+4XX)) şeklinde bir hesaplamanın yapılması öngörülmektedir. Düzeltmelerle bağlantılı bazı tereddütler bulunmakta olup, konu ile ilgili olarak yasanın Resmi Gazetede yayımlanmasını takiben idare tarafından çıkarılacak tebliğ belirleyici olacaktır.

KASA VEYA ORTAKLAR CARİ HESABI				
Türü	Defter Kayıtlarında	İşletmede	Vergilemeye Esas Tutar	Vergisel Yükümlülük (%)
Kasa Hesabı ve İlgili Diğer Hesaplar	Var	Yok	Kayıtlı Tutar	3
Ortaklar Cari ve İlgili Diğer Hesaplar	İşletmenin Esas Faaliyetleri Dışındaki İşlemler Nedeniyle Oluşan Tutarlar (Fiktif Değerler Olarak Değerlendirilmektedir)		Net Alacak Tutarları	3

İKİNCİ BÖLÜM

VERGİ VE SİGORTA BORÇLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI

2.1. Kesinleşmiş Vergi ve Vergi Cezaları (Vergi Dairesi Alacakları)

30 Haziran 2016 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan vergiler ve bunlarla bağlantılı olarak işleyen gecikme zammı ve faiz ile birlikte vergi cezaları, kanun kapsamında bulunmaktadır. Kesinleşmiş durumda bulunan vergi dairesi alacağı veya mükellef açısından bakıldığında kesinleşmiş borcun yasada belirtilen şekilde ödenmesi koşulu ile öncelikle fer'i olarak adlandırılan gecikme faizi, gecikme zammı alacağından vazgeçilecek ve kesinleşmiş asıl alacak üzerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları hesaplaması ile ilave yapılacaktır.

Yİ-ÜFE hesaplaması, kanunun yayım tarihine kadar yapılacak olup ödemeler 2 ayda bir olmak üzere azami 18 eşit taksitte (36 Ayda) yapılabilecektir.

Borç toplamının (Yİ-ÜFE hesaplamasından sonraki toplam tutar) ilk taksit ödeme süresi içerisinde ödenmesi halinde ayrıca (kanunun yayım tarihinden ödeme tarihine kadar) herhangi bir faiz uygulaması söz konusu olmayacağı gibi Yİ-ÜFE esas alınmak suretiyle hesaplanan gecikme tutarının yarısından da vazgeçilmektedir.

Taksitli ödemelerin benimsenmesi durumunda borçluların başvuru sırasında borçlarını altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinin birini tercih etmeleri bir zorunluluktur.

Taksitle yapılacak ödemelerle bağlantılı olarak aşağıdaki katsayılar uygulanacaktır. Hesaplama neticesinde oluşacak tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarları oluşturulacaktır.

- Altı eşit taksit için (1,045)
- Dokuz eşit taksit için (1,083)
- Oniki eşit taksit için (1,105)
- Onsekiz eşit taksit için (1,15)

İl özel idareleri ve bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar ile Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Futbol Federasyonu ve özerk spor federasyonlarına tescil edilmiş olan ve Türkiye'de sportif alanda faaliyette bulunan spor kulüplerince ikişer aylık dönemler halinde azami otuzaltı eşit taksitte ödenebilir. Bu takdirde bu fıkra hükmüne göre hesaplanacak katsayı yirmidört eşit taksit için (1,194), otuz eşit taksit için (1,238), otuzaltı eşit taksit için (1,318) olarak uygulanacaktır.

Belediyeler ve bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca ödenmesi gereken tutarlar, belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan

paylarından, 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 7'nci maddesinin dördüncü fıkrasındaki, yüzde 40 oranı dikkate alınmaksızın aylık dönemler halinde azami yüz kırk dört eşit taksitte tahsil edilir. Şu kadar ki, bu kapsamda yapılacak kesinti tutarı her hal ve takdirde bu idareler adına genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan payların aylık tutarının yüzde 50'sini aşamayacak olup, taksitle yapılacak ödemelerde belirlenen tutar;

- Altı eşit taksit için (1,032),
- Dokuz eşit taksit için (1,053),
- Oniki eşit taksit için (1,064),
- Onsekiz eşit taksit için (1,086),
- Yirmidört eşit taksit için (1,109),
- Otuzaltı eşit taksit için (1,19),
- Kırksekiz eşit taksit için (1,247),
- Altmış eşit taksit için (1,304),
- Yetmişiki eşit taksit için (1,361),
- Yüzkırkdört eşit taksit için (1,703),

katsayısı ile çarpılmak ve bulunan tutar, taksit sayısına bölünmek suretiyle aylık dönemler halinde tahsil edilecek taksit tutarı hesaplanmaktadır.

Bu doğrultuda hazırlanan tablo aşağıda sunulmaktadır.

Kapsam (I)	Tahsilinden Vazgeçilen (II)	Tahsilinden Vazgeçilmeyen (Ödenecek) (III)	Hesaplama (IV)	Vade
Vergiler	Fer'i Alacaklar (G.F/GZ)	Amme Alacağının Aslı	((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))	18 Taksit (36 Ay)
Asla Bağlı Olmayan Vergi Cezaları	Cezaların %50'si +Gecikme Zammı	Cezaların %50'si	((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))	18 Taksit (36 Ay)
Asla Bağlı Vergi Cezaları/İdari Para Cezaları	Cezalar/İdari Para Cezaları ve Bunlara Bağlı Gecikme Zamlarının Tamamı	-----	-----	-----
İştirak, Teşvik ve Yardım Fiilleri Nedeniyle Kesilen Vergi Cezaları	Cezaların %50'si +Gecikme Zammı	Cezaların %50'si	((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))	18 Taksit (36 Ay)
İdari Para Cezaları	Fer'i Alacaklar (G.F/GZ)	İdari Para Cezası Aslı	((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))	18 Taksit (36 Ay)
Vadesinde Ödenmemiş 2016/1.Dönem Geçici Vergileri	Gecikme Faizi ve Gecikme Zammı	Amme Alacağının Aslı	((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))	18 Taksit (36 Ay)

2.2. Kesinleşmemiş veya Dava Aşamasında Bulunan Vergi ve Vergi Cezaları

Bu kapsama, kanunun yayımı tarihi itibariyle dava açma süresi henüz geçmemiş veya ilk derece yargı mercileri nezdinde dava aşamasında bulunan vergi ve vergi cezaları ile birlikte itiraz veya temyiz aşamasında bulunan alacaklar girmektedir.

Kanun koyucu burada dava açma süresi henüz geçmemiş olan alacaklarla ilk derece yargı mercilerinde dava aşamasında bulunan işlemleri aynı değerlendirmiş olmakla birlikte bölge idare mahkemesinde veya Danıştay nezdinde devam eden işlemler için ise değerlendirme farklılıkları bulunmaktadır.

İtiraz veya temyiz aşamasındaki işlemlerde de davanın reddi, onama, kısmen onama hallerinde farklı hesaplamalar yapılmaktadır.

Bu doğrultuda hazırlanan tablo aşağıda sunulmaktadır.

Kapsam (I)	Tahsilinden Vazgeçilen (II)	Tahsilinden Vazgeçilmeyen (Ödenecek) (III)	Hesaplama (IV)	Vade
Vergi Mahkemesinde Dava Açılmış (İlk Derece Yargı Mercii) Alacaklar	Vergi Aslının %50'si +Fer'i Alacaklar ile Asla Bağlı Olarak Kesilen Cezaların Tamamı	Amme Alacağı Aslının %50'si	((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))	18 Taksit (36 Ay)
İtiraz veya Temyiz Aşamasında Bulunan (Bölge İdare Mahkemeleri veya Danıştay) Alacaklar (Terkin Kararı)	Vergi Aslının %80'i +Fer'i Alacaklar ile Asla Bağlı Olarak Kesilen Cezaların Tamamı	Amme Alacağı Aslının %20'si	((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))	18 Taksit (36 Ay)
İtiraz veya Temyiz Aşamasında Bulunan (Bölge İdare Mahkemeleri veya Danıştay) Alacaklar (Tasdik veya Tadilen Tasdik Kararı)	Fer'i Alacaklar ile Asla Bağlı Olarak Kesilen Cezaların Tamamı	Amme Alacağının Tamamı	((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))	18 Taksit (36 Ay)
İtiraz veya Temyiz Aşamasında Bulunan (Bölge İdare Mahkemeleri veya Danıştay) Alacaklar (Bozma Kararı)	Vergi Aslının %80'i +Fer'i Alacaklar ile Asla Bağlı Olarak Kesilen Cezaların Tamamı	Amme Alacağı Aslının %20'si	((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))	18 Taksit (36 Ay)
İtiraz veya Temyiz Aşamasında Bulunan (Bölge İdare Mahkemeleri veya Danıştay) Alacaklar (Kısmen Onama)	Fer'i Alacaklar ile Asla Bağlı Olarak Kesilen Cezaların Tamamı	Onanan Amme Alacağının Tamamı	((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))	18 Taksit (36 Ay)
İtiraz veya Temyiz Aşamasında Bulunan (Bölge İdare Mahkemeleri veya Danıştay) Alacaklar (Kısmen Bozma)	Bozulan Kısım Vergi Aslının %80'i +Fer'i Alacaklar ile Asla Bağlı Olarak Kesilen Cezaların Tamamı	Bozulan Kısım Amme Alacağı Aslının %20'si	((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))	18 Taksit (36 Ay)

Asla Bağlı olmaksızın kesilen vergi cezaları/gümrük yükümlüğü ile ilgili idari para cezalarının ödenmesinde ise uygulama şu şekilde olacaktır.

Dava açma süresi geçmemiş veya ilk derece mahkemesinde dava aşamasında olanlarda cezanın %25'inin, mahkeme tarafından cezanın terkinine karar verilmiş olması durumunda cezanın %10'unun, cezanın tasdik edilmiş olması durumunda ise cezanın %25'inin ödenmesi halinde arta kalan cezaların tahsilinden vazgeçilmektedir.

Ayrıca kanunun yayımı tarihi itibarıyla Askerlik Kanunu, Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, Milletvekili Seçimi Kanunu, karayolları Trafik Kanunu, Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun, Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, Karayolu Taşıma Kanunu ve Nüfus Hizmetleri Kanunu ile karayolları Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri doğrultusunda verilen idari para cezaları ile bağlantılı olmak üzere;

İlk derece mahkemelerinde dava aşamasında bulunan veya dava açma süresi geçmemiş olan cezaların %50'sinin, ilk derece mahkemesinde cezanın kaldırıldığı ve itiraz veya temyiz aşamasında bulunan cezaların %80'inin, ilk derece mahkemelerince kısmen onaylanan cezaların %50'si ile bunlara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilmektedir.

2.3. İnceleme Aşamasında Bulunan Vergi ve Vergi Cezaları

Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla incelemeye başlanılmış ve tamamlanamamış incelemelerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergilerin %50'sinden vazgeçilmektedir.

Kapsamda bulunan işlemlerle ilgili olarak oluşturulan özet tablo aşağıda olduğu gibi şekillenmektedir.

Kapsam (I)	Tahsilinden Vazgeçilen (II)	Tahsilinden Vazgeçilmeyen (Ödenecek) (III)	Hesaplama (IV)	Vade
Tamamlanamamış İncelemeler ile Takdir, Tarh ve Tahakkuk İşlemleri	Vergi Aslının %50'si +Fer'i Alacaklar, Asla Bağlı Olarak Kesilen Cezaların Tamamı ile Asla bağlı Olmayan Cezaların %75'i	İnceleme Sonuna Göre Tarh Edilen Verginin %50'si ile Asla Bağlı Olmayan Cezaların %25'i	((VERGİ ASLININ*%25'i)+(VERGİ ASLININ %25'i*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))	6 Taksit (12 Ay)
VUK Pişmanlık Hükümleri Doğrultusunda Yapılacak Beyanlar	Fer'i Alacaklar ile Vergi Cezalarının Tamamı	Amme Alacağının Tamamı	((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))	18 Taksit (36 Ay)
VUK 30/4 Md. Gereğince kendiliğinden Verilen Beyannameler	Fer'i Alacaklar ile Vergi Cezalarının Tamamı	Amme Alacağının Tamamı	((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))	18 Taksit (36 Ay)

2.4. Kesinleşmiş ve Dava Aşamasında Bulunan Sosyal Güvenlik Primi ve Cezaları (SGK Alacakları)

Haziran 2016 ve önceki aylara ilişkin olup kanunun yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde bu kanunun yayımlandığı tarih itibariyle ödenmemiş olan sosyal güvenlik primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi vb. ile damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı.

Asıl alacakların ödenmiş ve fer'i alacakların ödenmemiş olması halinde fer'i alacağın %60'ndan vazgeçilmektedir. Dolayısıyla kanunda yer aldığı şekli ödeme yapılması halinde fer'i alacakların %40'ı ödenecektir.

Bu kapsamda kurum alacaklarının bir bölümün hesaplaması farklılaşmakta bir bölümünün ise tahsilinden vazgeçilmektedir. Bu doğrultuda oluşturulan özet tablo aşağıda sunulmaktadır.

Kapsam (I)	Tahsilinden Vazgeçilen (II)	Tahsilinden Vazgeçilmeyen (Ödenecek) (III)	Hesaplama (IV)	Vade
Sigorta Primi, Emeklilik Keseneği, İşsizlik Sigorta Primi, Sosyal Güvenlik Destek Primi vb.	Fer'i Alacaklar (Gecikme Cezası ve Gecikme Zammı gibi)	Kurum Alacağının Aslı	$((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))$	18 Taksit (36 Ay)
Emeklilik Sonrası Serbest Çalışma Limited Şirket Ortağı Olma veya Sigortalı Olmayı Gerektirir Nitelikte Çalışılması Halinde Ödenecek SGDP (Şubat 2016 ve Öncesi)	Fer'i Alacaklar (Gecikme Cezası ve Gecikme Zammı gibi)	Kurum Alacağının Aslı	$((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))$	18 Taksit (36 Ay)
30 Haziran 2016 tarihi itibariyle (bu tarih dahil) işlenen fiillere ilişkin olup yasanın yayımlandığı tarih itibariyle Kesinleşmiş SGK İdari Para Cezaları	İdari Para Cezası Aslının %50'si ile Fer'i Alacaklar (Gecikme Cezası ve Gecikme Zammı Gibi)	İdari Para Cezasının %50'si	$((III)+(III*Yİ-ÜFE AYLIK DEĞİŞİM ORANLARI))$	18 Taksit (36 Ay)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KAYITLARA ALINAN MAL, DEMİRBAŞ, TEÇHİZAT, MAKİNE VE KAYITLARDAN ÇIKARILAN
MALLAR İLE KASA - ORTAKLAR CARİ HESAPLARININ DÜZELTİLMESİNDE
MUHASEBE KAYITLARI
(ÖNERİLEN)

3.1. Kayıtlarda Olmayan Ancak İşletmede Mevcutlar

3.1.1. Satışa Arz Edilen Malların Beyanı Neticesinde Yapılacak Muhasebe Kaydı

153 TİCARİ MALLAR	XXX
<i>(Stok Hesap Gruplarında İlgili Hesap Kullanılmalıdır</i>	
<i>Örn: İlk Madde Malzeme İçin 150 Hesap)</i>	
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ	X
- 6736 Sayılı Yasa Kapsamında Yapılan Bild. Ned.İnd.KDV	
525 KAYITLARA ALINAN EMTİA KARŞILIĞI	XXX
▪ 6111 Sayılı Yasa (Satışa Arz Edilen Emtia Karşılığı)	
360 ÖDENECEK VERGİ ve FONLAR	X
▪ Sorumlu Sıfatı İle Ödenecek KDV	
• 6736 Sayılı Yasa Kapsamında Bey.Ed.Mal.Ned.	

3.1.2. Makine ve Demirbaşların Beyanı Neticesinde Yapılacak Muhasebe Kaydı

253 TESİS MAKİNE VE CİHAZLAR	XXX
<i>(İlgili Sabit Kıymet Hesabı Kullanılmalıdır)</i>	
689 OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR	X
- 6736 Sayılı Yasa Kapsamında Bey.Ed.S.Kıym. Ned. Öd.KDV(KKEG)	
526 KAYITLARA ALINAN SABİT KIYMET KARŞILIĞI	XXX
▪ 6736 Sayılı Yasa (Sabit Kıymet Karşılığı)	
360 ÖDENECEK VERGİ ve FONLAR	X
▪ Sorumlu Sıfatı İle Ödenecek KDV	
• 6736 Sayılı Yasa Kapsamında Bey.Ed.S.Kıymet.Ned.	

3.1.3. Kayıtlarda Yer Alan Ancak İşletme Olmayan Stoklarla İlgili Yapılacak Muhasebe Kaydı

689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR	XXXX
6736 Sayılı Yasa Kapsamında (KKEG)	
600 KAYITLARA ALINAN STOK KARŞILIĞI	XXX
▪ 6736 Sayılı Yasa Kapsamında Bild.	
391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ	X

----- / -----
3.1.4. Ortaklar Cari ve İlgili Hesabın/Hesapların Düzeltilmesi
----- / -----

689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR	XXXX
6736 Sayılı Yasa Kapsamında (KKEG)	
131/231 ORTAKLARDAN ALACAKLAR⁵	XXX
▪ 6736 Sayılı Yasa Kapsamında Bild.	
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	X

----- / -----
Ortaklar Cari Hesabının (ilgili hesaplarla birlikte) düzeltilmesinde öncelikle bilançonun aktifinde yer alan 131 ve 231 hesaplar ve ilgili hesaplar ile pasifinde yer alan 331 ve 431 hesaplar ve ilgili hesapların karşılaştırılması suretiyle bulunacak net tutarların dikkate alınması koşulu bulunmaktadır. Bu koşula dikkat edilmelidir. İlgili hesapların olması durumunda söz konusu hesaplarla da yer verilmelidir.

3.1.5. Kasa Hesabının ve İlgili Hesapların Düzeltilmesi
----- / -----

689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR	XXXX
6736 Sayılı Yasa Kapsamında (KKEG)	
100 KASA HESABI⁶	XXX
▪ 6736 Sayılı Yasa Kapsamında Bild.	
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	X

----- / -----
Kasa hesabının düzeltilmesi sırasında olması durumunda ilgili hesapların düzeltilmesine de olanak sağlandığından ilgili hesaplara da yer verilmelidir.

Sonuç :

Çeşitli nedenlerle ödeme yükümlülüklerini yerine getiremeyenlere önemli ölçüde kolaylık sağlayan yasanın; Ağustos 2016 ayı içerisinde yürürlük kazanması beklenmektedir. Amme alacaklarına yönelik olarak yapılan düzenleme yalnızca borç yapılandırması olarak

⁵ Yasa metninde yer verildiği üzere 131 Ortaklardan Alacaklar Hesabı, 231 Ortaklardan Alacaklar Hesabı ile birlikte ilgili diğer hesaplar (1XX – 2XX) dikkate alınmalıdır.

⁶ Yasa metninde yer verildiği üzere 100 Kasa Hesabı ile birlikte ilgili diğer hesaplar (1XX – 2XX) dikkate alınmalıdır.

düşünülmemiştir. Çünkü yapılandırma ile birlikte aynı zamanda bazı alacakların tamamından, bazı alacakların ise bir bölümünden vazgeçilmektedir.

Ayrıca matrah artırımı, stok beyanları, kasa ve ortaklar cari hesap düzeltme hakları ile mükelleflerin ilgili vergilerle bağlantılı olarak inceleme dışı bırakılması sağlanmaktadır.

Yeniden yapılandırma ile bağlantılı olarak hesaplamalarda Yİ-ÜFE aylık değişim katsayıları esas alınarak yapılan hesaplama tablosuna, “**excel hesaplama tablosuna**”

<http://www.alomaliye.com/2016/07/26/mali-af-on-hesaplama-tablosu/> adresinden

ulaşılabilir.

6736 Sayılı Yasanın, vergi mükelleflerinin vergi tahakkuk ve ödeme ahlakına azami özen göstermesine vesile olması dileğiyle...

Önemli Not: Kanun ile İdareye verilen yetkiler doğrultusunda muhtemel güncellemeler olabilecektir. Bu durumda idarenin yayımladığı esaslara uyulması önem arz etmektedir.